

Varga Imre
2013. április 17.

A Gyulai Törvényszék a dr. Varga Imre ügyvéd (5600 Békéscsaba, Kinizsi u. 13.) által képviselt Mezőhegyes Város Önkormányzata (5820 Mezőhegyes, Kozma F. u. 11.) felperesnek – dr. Horváth Éva jogtanácsos által képviselt Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen a Gyulai Törvényszék előtt közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt folyamatba tett perében, a 2012. évi szeptember hó 25. napján kelt 11.K.23.138/2012/11. szám alatti ítélet ellen az alperes részéről 13. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 9.525.- (kilencezer-ötszázhuszonöt) forint fellebbezési perköltséget.

Megállapítja, hogy 24.000.- (huszonnégyezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság 11.K.23.138/2012/11. számú ítéletével az alperes D.170/10/2012. számú határozatát hatályon kívül helyezte, és a felperes 2012. február 29-én kihirdetett II. részre vonatkozó eljárást lezáró döntését és a közbeszerzési eljárásban a II. részre vonatkozóan ezt követően meghozott döntéseit hatályában fenntartotta. Megállapította, hogy az eljárás illetéke az állam terhén marad. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 12.700 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásának lényege szerint a Pp. 339. §-a alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy történt-e az alperes részéről jogszabálysértés az eljárás lefolytatása során. Kiemelte, hogy a Pp. 339/A. §-a alapján a bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül, így az eljárásra – a határozattal érintett nyílt közbeszerzési eljárás 2011. október 17-ei indulására is tekintettel – a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) előírásait kellett alkalmazni. Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem keretei között és a felperes által megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül az alperesi határozat jogszerűségét, tehát azt, hogy megsértette-e a felperes a Kbt. 96. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, illetőleg a Kbt. 92. § c) pontját. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az atipikus közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő felperes nem tudja egzaktan meghatározni azt, hogy milyen anyagi fedezet áll rendelkezésére a szolgáltatás fedezetéül, így nem róható terhére az sem, hogy megsértette a Kbt. 96. § (1) bekezdését, nevezetesen azt, hogy a közbeszerzésre tervezett anyagi fedezet összegéről egzakt tájékoztatást nem tudott nyújtani. Önmagában azonban ez nem eredményezheti azt, hogy nem alkalmazhatja a Kbt. 92. § c) pontjába foglalt eredménytelenségi formát. A rendelkezésre álló adatokból ugyanis megállapítható volt, hogy a felperesi önkormányzat a települési szilárd hulladék elszállítása körében nem vállalja át a lakosoktól a hulladékszállítási díjat, így erre az anyagi fedezetet nem a felperesi önkormányzat, az ajánlatkérő biztosítja, hanem Mezőhegyes város lakossága. Ebből következően egzakt formában a rendelkezésre álló anyagi fedezet semmilyen módon nem állapítható meg, csupán közvetett módon lehet arra vonatkozóan adatot nyerni, hogy ez a szolgáltatás az ajánlattevő ajánlatában megfelelő árszintet képvisel-e, vagy az már túlzottan drága. Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperes az eljárás folyamán megfelelő indokát adta annak, hogy milyen elvek, számítási módok és milyen körülmények alapozták meg azt, hogy az ajánlattevő ajánlatát nem megfelelőnek, hanem eltúlzottan drágának minősítette. E körben kiemelte, hogy nem fog helyt az alperes azon érvelése, hogy a díjhátralékosok száma, a díjhátralék nagyságrendje ebben a tekintetben nem bír jelentőséggel. A lakosság anyagi teherbíró képességének és így a szolgáltatás díjának anyagi fedezetéül rendelkezésre álló összegnek a meghatározásakor ugyanis figyelemmel kell lenni arra, hogy a korábbi, az ajánlatban szereplőhöz képest lényegesen alacsonyabb díjat hányan nem tudták már az eddigiek során sem megfizetni, hiszen a cél az volt, hogy egy valamennyi kiadást magában foglaló, de azt lényeges mértékben nem meghaladó, a szolgáltatást

igénybe vevők által még megfizethető díjat tudjanak megállapítani. Az alperesi határozat egyébként maga is tartalmazta azt a táblázatot, amelyből megállapítható volt, hogy mintegy 123,8 %-os eltérés van az ajánlat szerinti és a 2011. évre érvényesen elfogadott ár között és ez az eltérés jóval meghaladja az éves infláció mértékét. A rendelkezésre álló adatok egyébként azt alátámasztották, hogy a felperes eljárása megfelelt a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről szóló 224/2001.(VII.22) Korm. rendelet előírásainak is.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, és költségeiben történő marasztalását. A fellebbezés hivatkozása szerint az ítélet nem helytálló, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével, a jogszabályok nem megfelelő alkalmazásával hozott döntést az elsőfokú bíróság. A döntőbizottság a közigazgatási per tárgyát képező jogorvoslati eljárásban a Kbt. 334. § (1) bekezdése szerint a jogorvoslati kérelem keretei között megfelelően járt el, amikor azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő 2012. február 28-án készített írásbeli összegzésében rögzített új eljárást lezáró döntése jogszerű-e és az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 91. § (1) bekezdését, 92. § c) pontját és 96. § (1) bekezdését. A Kbt. irányadó 96. § (1) bekezdéséből következően a Kbt. 92. § c) pontja szerinti eredménytelenség esetén az ajánlatkérő nem mentesülhet a közbeszerzésre tervezett anyagi fedezet közlésének a kötelezettsége alól azon az alapon, hogy a kérelmező által alkalmazott díjak folyamatos emelése miatt díjhátralék keletkezett, hogy a korábbi időszakban sem volt megfelelő a fedezet a díjak kiegyenlítésére. Az általános indokok nem elegendők a Kbt. 92. § c) pontja szerinti eredménytelenség alkalmazásához. A döntőbizottság álláspontja az volt, hogy az ajánlatkérő az eredménytelenség megállapítását megelőzően nem tisztázta a kérelmezővel, hogy az ajánlattevő által vállalt üritési gyakoriság megfelel-e a közszolgáltatás tartalmát meghatározó önkormányzati rendeletnek, a kérelmező ajánlati árának tényleges összegét megállapítani továbbra sem tudta. Utalt arra is, hogy az ajánlati ár tényleges összegének, az ajánlati ár megfelelőségének megállapításához szükséges lett volna annak vizsgálata is, hogy az ajánlattevő betartotta-e a közszolgáltatás tartalmát meghatározó önkormányzati rendeletet, hogy az üritéssel az önkormányzat által igényelt gyakoriságnak megfelelően kerül-e majd sor, vagy a közszolgáltatási díjat a közszolgáltatási szerződéstervezet 3. pontja szerint a tárgyévét megelőző év november 30. napjáig megalkotott rendeletnek megfelelően kalkulálta-e az ajánlattevő. A fentiek vizsgálatának hiányában tehát nem állapítható meg, hogy az ajánlattevő nem tett – az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel – megfelelő ajánlatot. Ez volt az oka annak, hogy a döntőbizottság a rendelkezésre álló bizonyítékok kiértékelése alapján azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 96. § (1) bekezdését és a Kbt. 92. § c) pontját. Utalt arra is, hogy a döntőbizottság nem róta az ajánlatkérőre a Kbt. 91. § (1) bekezdésének megsértését, tehát azt, hogy az ajánlatkérő nyertességét nem állapította meg. A felperes tehát a Kbt. 92. § c) pontja szerinti eredménytelenség alkalmazása során jogszerűen nem bizonyította, hogy a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékére tekintettel megfelelő ajánlatot nem nyújtottak be. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem helytállóan mondta ki az ítéletében azt, hogy az atipikus közbeszerzési eljárásra tekintettel a felperes mentesül a Kbt. 96. § (1) bekezdésében, 92. § c) pontjában meghatározott kötelezettsége alól. Hivatkozott továbbá a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.363/2006/4. számú ítéletében kifejtett indokokra is.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, lényegében annak helyes indokai alapján. Rámutatott, hogy a hivatkozott ítéltáblai döntést teljes terjedelmében nem ismeri, azonban az idézett részletekből is megállapítható volt, hogy az ítélet a jelen ügy kapcsán már nem alkalmazható, mert jelenleg hatálytalan törvényi rendelkezéseken alapul, mely a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 2005. december 30. napja előtt hatályos 26. § (4) bekezdése volt. Utalt arra, hogy 2005. december 30-tól a hulladékgazdálkodási törvény már nem tartalmazza az önkormányzatok mögöttes helytállási kötelezettségére vonatkozó rendelkezést, így ez az érvelés mindenféle jogszabályi alapot nélkülöz. Hangsúlyozta, hogy a számos atipikus elemet tartalmazó közbeszerzési eljárásban nem volt lehetséges egzaktabb módon meghatározni a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékét. Az ajánlatkérő a lehető legpontosabban teljesítette a megelőző döntőbizottsági határozatban megfogalmazott követelményeket, ezért az ajánlatkérő eljárást lezáró döntése a közbeszerzési szabályoknak megfelelt.

A fellebbezés megalapozatlan az alábbiak szerint:

Az elsőfokú bíróság az ügyben a szükséges eljárás lefolytatását követően a tényállást helyesen állapította meg és nem tévedett az abból levont jogi következtetésben sem, melynek kifejtett indokait a törvényszék is maradéktalanul osztja.

A törvényszék a fellebbezés kapcsán mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a döntőbizottság határozatának meghozatala során nem értékelte azt a tény, hogy az ajánlattevő jelenleg is ténylegesen nyújtja a szolgáltatást, és

hogy évente kérte a képviselő-testületet a következő évi árak megállapítására. Az ezekre a testületi ülésekre becsatolt árképzés is a hivatkozott rendelet alapján történt, ezért egyértelmű volt az önkormányzat részéről, hogy a pályázatban meghatározott árképzés is megfelel a jogszabályi előírásoknak annak ellenére, hogy véleménye szerint olyan jelentős mértékű emelés került beépítésre, ami viszont a szolgáltatást igénybe vevők oldalán elviselhetetlen terhet jelentett volna jelenleg és ténylegesen. Az ajánlatkérő felperes az ismételt eljárást lezáró döntést megelőzően egyeztetett a jelenlegi szolgáltatóval, és tisztázta a határozatban felvetődő, az ürtítés gyakoriságára, az árképzés módjára vonatkozó kérdéseket. A felperes a polgármesteri hivatal vizsgálati eredményének birtokában, továbbá a szolgáltató nyilatkozata figyelembevételével a döntőbizottság észrevételei szerint hozta meg az ismételt eljárást lezáró döntését. A települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 224/2004.(VII. 22.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdése szerint az önkormányzatnak a közszolgáltatás finanszírozásában vállalt kötelezettsége esetén kell a közszolgáltatási szerződésben meghatározni a kötelezettség teljesítésének feltételeit és biztosítékait, ebből pedig az következik, hogy az önkormányzatnak a finanszírozásban csak akkor kell részt vennie, ha ezt vállalja. A jelen esetben azonban ilyen vállalás nem történt, a díjat a szolgáltatást igénybe vevők fizetik a szolgáltatónak. A felperesi önkormányzat helyi rendeletének 12. § (1) bekezdése szerint a tulajdonost terheli a díj megfizetése.

A törvényszék álláspontja szerint – egyezően a felperes álláspontjával – az anyagi fedezet megítélése tehát kizárólag felperesre tartozik. Végső soron az ajánlatkérőnek kell eldöntenie, hogy képes-e az ajánlott szolgáltatás ellenszolgáltatásának biztosítására. E döntést az ajánlattevő nem befolyásolhatja, nem kényszerítheti ki. A felperes döntésének meghozatalakor viszonyítási szempontként vehette figyelembe, mérlegelhetette, hogy a lakosságra mekkora teher fog hárulni. E körben nem hagyható figyelmen kívül a települési önkormányzat alkotmányos helyzete, nevezetesen, hogy a helyi önkormányzás joga az adott község közösségét illeti meg, amely magában foglalja a választópolgárok közösségét érintő helyi közügyek önálló, demokratikus intézését, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlását (Alkotmány 42. §-a; Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdése). A törvényszék álláspontja szerint a fentiek mérlegelése során a felperes kiindulhatott abból, hogy önkormányzati rendeletében milyen összegű szemétszállítási díjat határozott meg, és az ajánlattevő ehhez képest milyen mértéket alkalmazott. A törvényszék álláspontja szerint lehetősége volt eltúlzottan magasnak tekinteni az ajánlattevő ajánlatát, figyelemmel arra is, hogy az infláció mértékét az jelentős mértékben meghaladta. Figyelemmel lehetett továbbá arra is, hogy mekkora díjhátralékot halmoztak már fel a magánszemélyek, s mekkora a díjhátralékos lakosok száma.

A törvényszék azt az álláspontot foglalta el, hogy a felperesnek törvényes lehetősége volt a Kbt. 92. § c) pontja alapján az eljárás eredménytelenségének megállapítására. E döntésének jogszerű indoka lehetett a fedezet forrásának a magánszemélyek jövedelmi, vagyoni viszonyainak és a lakosság érdekeinek figyelembe vétele is. A törvényszék álláspontja szerint a Kbt. 92. § c) pontja alkalmazását nem zárja ki az a körülmény, hogy a szolgáltatási díjat nem a felperes, hanem a lakosság fizeti meg.

Mindezekre tekintettel a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest perköltség megfizetésére, amely a felperes jogi képviseletével felmerült és a 32/2003.(VIII.22.)IM számú rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a szerint megállapított képviseleti díjat foglalja magában. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdésének h.) pontja szerint tárgyi illetékfeljegyzési jogos eljárásban előzetesen le nem rótt és a perveztes alperes által megfizetendő eljárási illeték a perveztes alperes Itv. 5. § (1) bekezdésének d./ pontja szerinti illetékmentessége folytán a 6/9186.(VI.26.)IM számú rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a szerint az állam terhén maradt. A fellebbezési eljárás illetékének alapja az Itv. 39. § (3) bekezdésének b.) pontja második fordulata alapján 300.000 forint volt, melyből következően az állam terhén maradó illeték összege az Itv. 46. § (1) bekezdéséből következően 24.000 forint.

A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása a Pp. 340. § (5) bekezdésén, a Gyulai Törvényszék eljárása pedig a Pp. 397/A. § (1) bekezdésén alapszik.

Gyula, 2013. évi február hó 26. napján

Dr. Wlassits Gábor s.k. a tanács elnöke
Sztrungáné dr. Tóth Tünde s.k. előadó bíró
Orbáné dr. Papp Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő